

Kotíková, Barbora; Erhart, Tomáš

Mezi periferií a centrem : Sympozium mladých slavistů v Nové Gorici

Opera Slavica. 2024, vol. 34, iss. 1, pp. 156-157

ISSN 1211-7676 (print); ISSN 2336-4459 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/OS2024-1-16>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.80569>

License: [CC BY-SA 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Access Date: 16. 09. 2024

Version: 20240913

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

<https://doi.org/10.5817/OS2024-1-16>

Mezi periferií a centrem: Sympozium mladých slavistů v Nové Gorici

Ve dnech 1. a 2. 12. 2023 se v Nové Gorici konalo 11. sympozium mladých slavistů tentokrát na téma „Dialog mezi centry a periferiemi ve slovanských jazycích a literaturách“. Byly přihlášeny příspěvky jak z oblasti lingvistiky, tak literární vědy. Toto sympozium je zajímavé i tím, že pravidelně mění nejen téma, ale i místo konání. Zatímco předchozí ročník proběhl v Záhřebu, tento se odehrál na univerzitě prakticky na hranici mezi Slovinskem a Itálií, v periferní oblasti obou zemí.

Sympozium bylo zahájeno přednáškou doc. dr. Ivany Zajc, která představila kolektivní projekt hostující univerzity, nazvaný TILDA (Transformacije intimnosti v literarnem diskurzu slovenske moderne – Proměny intimity v literárním diskurzu slovinské moderny), se speciálním důrazem na to, jak velmi dokáže být při výzkumu nápomocná digitalizovaná databáze korespondencí. Následně doc. dr. Petra Mišmaš, z téže univerzity, představila svůj výzkum ve spolupráci se Štýrskohradeckou univerzitou o vícefunkčních morfémech ve slovinštině.

Studentskou sekci otevřeli účastníci z Novosadské univerzity. Branislav Veselinović prezentoval vliv morfosyntaxe sloves v současné mluvě ve vesnici Loznice. Jovana Stevanović analyzovala sufix *-apa* v kosovsko-resavském dialektu. Milivoj Bajšanski zkoumal fyzický vzhled hrdinů v básních Tešana Podrugoviće. Mychajlo Mešyj z Charkovské univerzity zase představil jev ikavismu v reziánském dialektu v netypickém kontextu z pohledu ukrajinské fonologie.

Následně vystoupili polští hosté, student z Jagellonské univerzity v Krakově a dvě studentky z Varšavské univerzity. Sebastian Hanek představil svůj výzkum epitet a metafor vytvářejících negativní obraz neheteronormativních komunit v krajně pravicových skupinách na polských facebookových stránkách, přičemž dokázal ukázat nejen prostý výčet užívaných pejorativních označení, ale i to, jak se vyvíjí a mění jejich používání v posledních letech. Agnieszka Jastrzębska se zaměřila na vybraná témata recepce německé filozofie na přelomu 19. a 20. století v polských zemích na příkladu románu Marceliny Kulikowské *W promieniach*. Poukázala mimo jiné na to, jak se do polské společnosti dostávaly myšlenky německých filozofů přes intelektuálně činné ženy. Magdalena Romanowska mluvila o průsečících života, smrti a identity dětí v dílech Elizy Orzeszkové a Charlese Dickense. Nachází paralely například v konkrétních postavách sirotek z realistických románů těchto autorů a ve specifickém znázorňování jejich přístupu ke smrti rodičů.

Nejvíce příspěvků představili účastníci z hostující země z Univerzity v Lublani. Nika Pinter analyzovala koncepty umění tří evropských filozofů na příkladu literární tvorby Josipa Stritarja. Nejc Rac zkoumal lásku a literaturu v dopisech Josipa Vidmara, adresovaných Karmele Kosovel. Neža Kočnik zkoumala versologii v korespondenci intelektuálů 18. až 20. století. Hana Podjed se zaměřila na česko-slovinské literární vztahy a obrozenecká hnutí 19. století. Larina Griessler se věnovala transferu nizozemské literatury v éře socialistické Jugoslávie na příkladu Mirka Koširja. Urška Praprotnik zkoumala standardy krásy v současném Rusku prostřednictvím textové analýzy. Marko Durdubakov se zabýval kulturní diferenciací mezi centrem a periferií. Aleš Belšak, Zala Erklavec a Ana Pika Šubic představili svou kolektivní práci – překlad dopisů Jože Plečnika a Alice G. Masarykové. Anika Černigoj zkoumala recepci intimnosti v dílech Ivana Cankara a Zofky Kveder. Lara Potočnik se zaměřila na jihoslovanské lexikální vlivy na istrorumunštinu. Neža Cerinšek se zabývala poezií a interpretací France Prešerna. Na samém konci představila Erika Kum metody tvůrčího psaní při výuce slovinštiny jako druhého nebo cizího jazyka.

Masarykovu univerzitu reprezentovali na sympoziu dva studenti. Tomáš Erhart analyzoval vliv díla Světlany Alexijevič na televizní seriál *Černobyl*. Tvůrci seriálu se totiž přiznávají k inspiraci reportážním románem *Modlitba za Černobyl* a v příspěvku se řešilo to, nakolik jde o konkrétní výpůjčky z textu a nakolik je podobná celková koncepce zachycení jaderné tragédie v uměleckém díle. Slovenistka Barbora Kotíková se ve svém příspěvku zaměřila na recepci děl českých a slovenských spisovatelek v časopise *Ljubljanski zvon* na konci 19. století. Porovnávala zejména jazyk používaný při popisu děl spisovatelek.

Celé symposium proběhlo v přátelské atmosféře a účastníci měli možnost se seznámit a vyměnit si kontakty při obědě nebo po programu, kdy se někteří vydávali poznávat jak Novou Goricu, tak sousední italskou Goriziu, dvě města, jejichž rozdělení hranicí ukazuje i na zajímavou lokální historii. Jde o místo, které se jistě symbolicky hodí k diskuzím o tématu dialogu mezi centry a periferiemi.

About the authors

Barbora Kotíková

Masaryk University, Faculty of Arts, Department of Slavonic Studies, Brno, Czechia
499059@mail.muni.cz

Tomáš Erhart

Masaryk University, Faculty of Arts, Department of Slavonic Studies, Brno, Czechia

erhy.tom@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0003-5695-7151>

This work can be used in accordance with the Creative Commons BY-SA 4.0 International license terms and conditions (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). This does not apply to works or elements (such as images or photographs) that are used in the work under a contractual license or exception or limitation to relevant rights.

<https://doi.org/10.5817/OS2024-1-17>

Třináctý *Dialog kultur* v Hradci Králové

V Hradci Králové se uskutečnil ve dnech 21. a 22. března 2024 již 13. ročník mezinárodní vědecké konference *Dialog kultur*. Tradice, za niž Katedra ruského jazyka a literatury vděčí prof. Oldřichu Richterovi, sahá do roku 2001. Od roku 2021 je konference součástí programu Pedagogických dní pořádaných Pedagogickou fakultou Univerzity Hradec Králové. V tomto roce bylo možné se hlásit do dvou sekcí – lingvistické (příspěvky na téma cizojazyčné vlivy na slovanské jazyky na různých úrovních jazykového systému, případně zaměřené na srovnávací výzkumy v oblasti jazykovědné rusistiky) a lingvodidaktické (příspěvky týkající se moderních tendencí v didaktice ruštiny jako cizího jazyka).

Konference měla mezinárodní přesah díky účastnicím a účastníkům z Polska (pracoviště ve Varšavě, v Řešově, Katovicích a Bělostoku), ze slovenských univerzitních měst byla zastoupena Nitra a Prešov. Z Čech, Moravy a Slezska pak byla možnost nahlédnout do aktuálních výzkumů na rusistických pracovištích na Západočeské univerzitě v Plzni, Univerzitě Karlově, Univerzitě Palackého v Olomouci, Ostravské univerzitě a v neposlední řadě na brněnských Masarykově univerzitě a Univerzitě obrany.

V lingvistické sekci byla naprostá většina příspěvků věnována oblasti frazeologie a lexikologie, často i s výraznými přesahy do morfologie, ovšem nechyběly ani příspěvky z oblasti syntaxe a dalších. Jako příklady tematického rozpětí sekce mohou posloužit názvy některých příspěvků: *Чешско-белорусско-руско-польские межъязыковые омонимы* (prof. Alena Rudenka, Instytut Slawistyki PAN), *К вопросу о графической вариантности международных терминологических элементов русского языка* (dr. Lukáš Plesník, Katedra slavistiky FF OU), *Переводной словарь*